

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις

Η Κύπρος έχει επικυρώσει διάφορες συμβάσεις που καταδικάζουν τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων όπως, μεταξύ άλλων, την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (UDHR), τη σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW), τη σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CAT), τη σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (CRC), τη σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ECHR), και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010/C 83/02).

Το ποινικό δίκαιο

Το 2003 θεσπίστηκε μια ειδική ποινική διάταξη για τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Το άρθρο 233Α του Ποινικού Κώδικα απαγορεύει τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, τον οποίο και ορίζει ως την αποκοπή ή τον ακρωτηριασμό καθ' οιονδήποτε τρόπο, των μεγάλων ή των μικρών χειλέων ή της κλειτορίδας των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Η συναίνεση του θύματος δεν επηρεάζει τον νομικό χαρακτηρισμό της πράξης. Βάσει απόφασης του δικαστηρίου, μπορεί να ισχύει η αρχή της εξωεδαφικής αρμοδιότητας σύμφωνα με την οποία είναι δυνατόν να τιμωρείται ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων ακόμη κι αν έχει διαπραχθεί εκτός της επικράτειας της χώρας.

Η νομοθεσία για την προστασία των παιδιών

Το γενικό νομοθετικό πλαίσιο καλύπτει, κατά τα φαινόμενα, τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων ως μορφή παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των κοριτσιών ή ως μορφή κακοποίησής τους. Εντούτοις, ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων δεν ορίζεται επακριβώς στη νομοθεσία για την προστασία των παιδιών. Σύμφωνα με την Επίτροπο προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού, ο συγκεκριμένος θεσμός διαθέτει δικαίωμα παρέμβασης με

γνώμονα την προστασία των παιδιών και την εκπροσώπηση των συμφερόντων τους. Ακόμη, ο περί Παιδιών νόμος, κεφ. 352, απαγορεύει τη βάναυση μεταχείριση παιδιών κάτω των 16 ετών. Σύμφωνα με το άρθρο 54 του εν λόγω νόμου, ως βάναυση μεταχείριση ορίζεται «η σκόπιμη βιαιοπραγία, κακομεταχείριση, παραμέληση, εγκατάλειψη, έκθεση που είναι πιθανό να προκαλέσει στο παιδί άσκοπη ταλαιπωρία ή βλάβη στην υγεία, συμπεριλαμβανομένης της βλάβης ή της απώλειας της όρασης, της ακοής, μέλους ή οργάνου του σώματός του».

Η νομοθεσία για το άσυλο

Η διάταξη 3(γ) του νόμου για το άσυλο 2000 L. 6(I)/2000, που τροποποιήθηκε τελευταία φορά το 2009, παρέχει τη δυνατότητα σε γυναίκες ή κορίτσια που έχουν ήδη υποστεί ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων τους ή που φοβούνται ότι θα υποχρεωθούν να υποβληθούν σε ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων τους όταν επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους να υποβάλλουν αίτηση για άσυλο. Μια γυναίκα ή ένα κορίτσι μπορεί να ζητήσει άσυλο με την αιτιολογία ότι ανήκει σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα η οποία εφαρμόζει τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Σχετικά με τη μελέτη

Θέλοντας να συμβάλει στον εντοπισμό και στην κάλυψη των ελλείψεων κατά τη συλλογή δεδομένων και να στηρίξει την ανάπτυξη στρατηγικών καταπολέμησης του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων ανέθεσε την εκπόνηση της «Μελέτης χαρτογράφησης της τρέχουσας κατάστασης και των τάσεων όσον αφορά τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ και την Κροατία». Η μελέτη ξεκίνησε κατόπιν αιτήματος της Viviane Reding, αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και εκπονήθηκε από το Διεθνές Κέντρο Αναπαραγωγικής Υγείας (ICRH) του Πανεπιστημίου της Γάνδης και την εταιρεία Yellow Window Management Consultants (θυγατρική της εταιρείας E.A.D.C. – Enthoven Associates Design Consultants).

Από τη βιβλιογραφική έρευνα στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ και την Κροατία, καθώς και από τη διεξοδική έρευνα σε εννέα κράτη μέλη της ΕΕ προέκυψε η πρώτη συλλογή πληροφοριών και δεδομένων, νομικών πλαισίων και πλαισίων πολιτικής, παραγόντων, εργαλείων και μεθόδων σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην ΕΕ. Αναλύθηκαν και εξετάστηκαν συγκριτικά οι διάφορες εθνικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στην ΕΕ για την καταπολέμηση του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, με σκοπό τον εντοπισμό πρακτικών που έχουν σημαντικές δυνατότητες σε επίπεδο πρόληψης, προστασίας, δώξης, παροχής υπηρεσιών, συνεργασίας και συχνότητας του φαινομένου.

Περισσότερες πληροφορίες και αναφορές για τη μελέτη διατίθενται στον δικτυακό τόπο: www.eige.europa.eu

ΔΕΙΚΤΗΣ ΧΩΡΑ	Μελέτες για τη συχνότητα των περιστατικών ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων	Χορήγηση ασύλου για λόγους σχετικούς με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων	Ειδικές ποινικές διατάξεις για τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων	Εθνικό σχέδιο δράσης που καλύπτει τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων	Παρεμβάσεις προστασίας παιδιών για λόγους σχετικούς με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων	Νοσοκομειακά/ιατρικά αρχεία σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων
ΒΕΛΓΙΟ	✓	✓	✓	✓		✓
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ						
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ						
ΔΑΝΙΑ			✓	✓	✓	
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	✓	✓		✓	✓	
ΕΣΘΟΝΙΑ						
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	✓	✓	✓	✓		✓
ΕΛΛΑΔΑ				✓		
ΙΣΠΑΝΙΑ			✓	✓	✓	
ΓΑΛΛΙΑ	✓	✓		✓	✓	✓
ΚΡΟΑΤΙΑ			✓	✓		
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	✓	✓				
ΙΤΑΛΙΑ	✓	✓	✓	✓	✓	
ΚΥΠΡΟΣ			✓			
ΛΕΤΟΝΙΑ		✓				
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ		✓				
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ						
ΜΑΛΤΑ						
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	✓	✓		✓	✓	✓
ΑΥΣΤΡΙΑ		✓	✓	✓		
ΠΟΛΩΝΙΑ						
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ				✓		✓
ΡΟΥΜΑΝΙΑ		✓				
ΣΛΟΒΑΚΙΑ		✓				
ΣΛΟΒΕΝΙΑ		✓				
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ				✓	✓	
ΣΟΥΗΔΙΑ		✓	✓	✓	✓	✓
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Τι είναι ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων;

- Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, γνωστός και ως αφαίρεση των γυναικείων γεννητικών οργάνων, είναι μια μορφή βίας που συνδέεται με το φύλο. Αναφέρεται σε όλες τις διαδικασίες που αφορούν μερική ή ολική αφαίρεση των εξωτερικών γυναικείων γεννητικών οργάνων ή άλλη βλάβη στα γυναικεία γεννητικά όργανα για μη ιατρικούς λόγους.
- Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων έχει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία των γυναικών βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, μπορεί μάλιστα να οδηγήσει ακόμη και στον θάνατο. Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται για πολιτιστικούς και κοινωνικούς λόγους. Για τη δικαιολόγηση της εν λόγω πρακτικής χρησιμοποιούνται συνήθως επιχειρήματα θρησκευτικής φύσης, δεν επιβάλλεται όμως από καμία θρησκεία.
- Σύμφωνα με τη UNICEF, ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων εφαρμόζεται σε περισσότερες από 20 αφρικανικές χώρες που βρίσκονται μεταξύ της Σενεγάλης προς δυσμάς και της Σομαλίας προς ανατολάς.
- Αν και είναι δύσκολο να εκτιμηθεί με ακρίβεια η έκταση του φαινομένου, χιλιάδες γυναίκες και κορίτσια που διαμένουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πιθανό να έχουν υποστεί ή να κινδυνεύουν να υποστούν ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων τους.
- Τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν δεσμευθεί να καταπολεμήσουν τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, όπως προκύπτει από τη «Στρατηγική για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2010–2015)» της Επιτροπής. Το πρόγραμμα Daphne III έχει συμβάλει σημαντικά στη συμπερίληψη του ζητήματος του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην ημερήσια διάταξη αρκετών κρατών μελών της ΕΕ και στην παροχή οικονομικής στήριξης για την υλοποίηση διεθνικών έργων στον συγκεκριμένο τομέα.
- Όπως σαφώς αναφέρεται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Ιουνίου 2012 σχετικά με τον τερματισμό του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, «οιαδήποτε μορφή ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων είναι επιβλαβής παραδοσιακή πρακτική που δεν είναι δυνατόν να θεωρείται μέρος μιας θρησκείας, αλλά είναι πράξη βίας κατά γυναικών και κοριτσιών που συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους». Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν αποφασιστική δράση για την καταπολέμηση της παράνομης αυτής πρακτικής.

Ο νόμος δεν περιέχει, εντούτοις, ειδική διάταξη για τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Η νομοθεσία για το επαγγελματικό απόρρητο

Σε υποθέσεις ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, μπορεί να εφαρμοστεί στην Κύπρο η γενική νομοθεσία περί επαγγελματικού απόρρητου και δημοσιοποίησης. Ωστόσο, δεν υπάρχει ειδική νομική διάταξη για την αναφορά περιπτώσεων διεξαχθέντος ή σχεδιασθέντος ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Σύμφωνα με το άρθρο 135 του Ποινικού Κώδικα, όλοι οι δημόσιοι λειτουργοί, συμπεριλαμβανομένων ιατρών, αστυνομικών και νομικών υπαλλήλων, δεσμεύονται να μη δημοσιεύουν ούτε να γνωστοποιούν κρατικές ή επίσημες πληροφορίες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο, επιτρέπεται η δημοσίευση ή η γνωστοποίηση πληροφοριών βάσει αδείας. Τόσο το άρθρο 135 του Ποινικού Κώδικα όσο και το άρθρο 69Α του περί Δημόσιας Υπηρεσίας νόμου ορίζουν ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να αναφέρουν κάθε πράξη διαφθοράς ή δωροδοκίας από άλλους υπαλλήλους.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων τέθηκε ως ζήτημα σε επίπεδο πολιτικής το 2003 στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν ένας βουλευτής ζήτησε να

γίνει ειδική αναφορά στο ποινικό δίκαιο για τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, το οποίο είναι το αρμόδιο υπουργείο για την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών σε όλους τους τομείς της ζωής στην Κύπρο, έχει καταρτίσει εθνικό σχέδιο δράσης (2007–2013) για την ισότητα των φύλων, σε συνεργασία με όλες τις κρατικές υπηρεσίες, ΜΚΟ, τοπικές αρχές, ακαδημαϊκά ιδρύματα, φορείς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κ.λπ. Μεταξύ των τομέων στους οποίους εστιάζει το εθνικό σχέδιο δράσης είναι η «καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών». Ωστόσο, το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης δεν πραγματοποιείται ρητώς τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων παρά το γεγονός ότι η Κύπρος διαθέτει ειδική ποινική διάταξη για την πρακτική αυτή από το 2003.

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου, το οποίο συμμετείχε ως εταίρος στην εκστρατεία για τον τερματισμό του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (END FGM) στην Κύπρο, εκτίμησε ότι το 2010 ζούσαν στην Κύπρο κατά προσέγγιση 1.500 γυναίκες οι οποίες προέρχονταν από χώρες όπου εφαρμόζεται ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Η εκτίμηση αυτή βασίστηκε σε περιορισμένο αριθμό αρχείων που συλλέχθηκαν από το Τμήμα Μετανάστευσης και την Υπηρεσία Ασύλου. Ωστόσο, από τον Φεβρουάριο του 2012, δεν έχει διεξαχθεί στην Κύπρο καμία αντιπροσωπευτική μελέτη για τη συχνότητα των περιστατικών. Ενώ, σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες, αυξάνεται ο αριθμός των προσφύγων και των μεταναστών στην Κύπρο, δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία για τον αριθμό των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο από χώρες όπου εφαρμόζεται ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Οι αριθμοί

- Το 2010, εκτιμάται ότι ζούσαν στην Κύπρο 1500 γυναίκες οι οποίες κατάγονταν από χώρες όπου εφαρμόζεται ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων.
- Παρά το γεγονός ότι δεν έχουν ληφθεί πληροφορίες για τις επισήμως αναφερθείσες υποθέσεις χορήγησης ασύλου για λόγους ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, στις αρμόδιες για το άσυλο αρχές της Κύπρου υποβλήθηκε μία αίτηση χορήγησης ασύλου για επιπλοκές υγείας εξαιτίας της εν λόγω πρακτικής, η οποία όμως δεν εγκρίθηκε.
- Σύμφωνα με στοιχεία που παρείχε εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Ασύλου, το 2011 καταγράφηκαν δύο μετανάστριες-θύματα ακρωτηριασμού των γεννητικών τους οργάνων. Οι δύο γυναίκες αναζήτησαν ιατρική περίθαλψη λόγω μόλυνσης που έπαθαν εξαιτίας του ακρωτηριασμού των γεννητικών τους οργάνων.

Τα στοιχεία

- Στις 5 Μαρτίου 2012, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εκστρατείας «END FGM», εκπρόσωποι της Διεθνούς Αμνηστίας και του Μεσογειακού Ινστιτούτου Μελετών Κοινωνικού Φύλου (MIGS) συμμετείχαν σε συνεδρίαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Γυναικών και Ανδρών της κυπριακής Βουλής με θέμα τη διερεύνηση τρόπων με τους οποίους μπορεί η Κύπρος να στηρίξει την πανευρωπαϊκή προσπάθεια καταπολέμησης του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Η κυβέρνηση κλήθηκε μετ' επιτάσεως να αναλάβει δράση για την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, ιδίως ενόψει της τότε επερχόμενης κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2012. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, η κοινοβουλευτική επιτροπή δεσμεύθηκε να προωθήσει τις συστάσεις της εκστρατείας κατά τη διάρκεια της κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ και να προωθήσει την έγκριση από την κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ της σύμβασης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.
- Το MIGS διοργάνωσε δύο προγράμματα επαγγελματικής επιμόρφωσης σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, το ένα το 2010 και το δεύτερο το 2012.

Τι είναι η βία που συνδέεται με το φύλο;

- Η βία που συνδέεται με το φύλο συνιστά παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μορφή διάκρισης. Ορίζεται ως βία εις βάρος ενός ατόμου λόγω του φύλου του. Η βία που συνδέεται με το φύλο αντικατοπτρίζει και ενισχύει τις ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών, συνεπάγεται δε σωματικές, νοητικές και σεξουαλικές βλάβες. Μορφές βίας που συνδέονται με το φύλο είναι, μεταξύ άλλων, η ενδοοικογενειακή βία, ο βιασμός, η σεξουαλική παρενόχληση, η σεξουαλική βία κατά τη διάρκεια συρράξεων, ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, οι αναγκαστικοί γάμοι, η καταναγκαστική πορνεία, η αναγκαστική στέρωση, η θανάτωση θηλέων βρεφών και η προγεννητική επιλογή του φύλου.
- Στο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Ισότητα των Φύλων (2011–2020), το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαιώνει την προσήλωσή του στην εκπλήρωση των επιδιώξεων της ΕΕ όσον αφορά την ισότητα των φύλων, όπως αναφέρονται στη συνθήκη. Συγκεκριμένα, δίδει έμφαση στην ανάγκη καταπολέμησης όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια απολαύουν πλήρως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και, κατά συνέπεια, να επιτευχθεί η ισότητα των φύλων, με σκοπό την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας.
- Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών της 26ης Νοεμβρίου 2009 ζητεί επιμόνως από τα κράτη μέλη να βελτιώσουν, μεταξύ άλλων, τις εθνικές νομοθεσίες και πολιτικές εναντίον κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών και ιδίως μέσω της ανάπτυξης εθνικών προγραμμάτων δράσης εναντίον της βίας κατά των γυναικών.
- Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2010–2015 δίδει έμφαση στη σημασία της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών. Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης του 2009 τονίζει την ανάγκη παροχής ειδικής στήριξης και νομικής προστασίας στις γυναίκες που πέφτουν θύματα βίας λόγω του φύλου τους. Ακόμη, ο Χάρτης για τα δικαιώματα των γυναικών του 2010 προβλέπει την εφαρμογή ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού πλαισίου πολιτικής για την καταπολέμηση της βίας που συνδέεται με το φύλο, καθώς και την ενίσχυση των μέτρων εξάλειψης του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων και λοιπών πράξεων βίας.

Σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων είναι το κέντρο γνώσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων.

Το EIGE στηρίζει τις προσπάθειες των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και όλων των συναφών φορέων να εδραιώσουν στην πράξη την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών για όλους τους Ευρωπαίους και όχι μόνο, παρέχοντάς τους εξειδικευμένα εμπειρογνωμοσύνη, καθώς και συγκρίσιμες και αξιόπιστες πληροφορίες για την ισότητα των φύλων στην Ευρώπη.

Περισσότερες πληροφορίες: www.eige.europa.eu

Ούτε το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων ούτε οποιοδήποτε άλλο άτομο που ενεργεί για λογαριασμό του φέρει ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκδοση.

www.eige.europa.eu

ISBN 978-92-9218-098-0
doi:10.2839/10689

ISBN 978-92-9218-098-0

Υπηρεσία Εκδόσεων

MH-31-12-928-CY-C